

ADI/SOYADI:

.....

Sınıfı: No:

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ MUSTAFA Kafa**5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI CEVAPLARI**

NOT

(1,2 ve 3. soruları bu metne göre cevaplayınız.)

Hızlı hayvanları düşündüğümüzde **aklımıza** ilk olarak çitalar ve tazılar gelir. Eskiden böyle **zannediliyordu**. Vücut ölçüleri hızlarına oranlandığındaysa bu rekor bir karıncaya ait! Rekorun sahibi Sahra gümüş karıncası. Bu karıncalar sıcaklığın 50 santigrat derecenin üzerine çıktığı Sahra Çölü'nde **yaşıyor**. Sıcaklığın bu kadar yüksek olduğu bir çölde kumlarda yürüyebilmek ve kumun üstündeki **yiyeceği** alıp çabucak yuvasına dönebilmek için uzun bacaklara ve yüksek bir hıza sahip. Bu konuda yapılan yeni bir araştırmanın sonuçları Sahra gümüş karıncasının saniyede vücut uzunluğunun 108 katını koşabildiğini göstermiş. Bu durum, saniyede vücut uzunluğunun 16 katını koşabilen çitalarla kıyaslandığında Sahra gümüş karıncasının **gerçekten** çok hızlı olduğunu gösteriyor.

1. Aşağıda anlamları verilmiş olan sözcükleri metinden bularak altlarındaki boşluğa yazınız. (10p)

Kuş ve karınca gibi hayvanların barındığı yer

: **yuva**

İnsan veya hayvanda beden

: **vücut**

Kumluk, susuz ve ıssız geniş arazi

: **çöl - sahra**

Daha önce elde edilmiş olan sonucu aşan yeni sonuç

: **rekor**

Hızı çok olan; seri, süratli, şiddetli

: **hızlı**

2. Metindeki koyu yazılmış sözcüklerde hangi ses olayının bulunduğunu yazınız. (10p)

Aklımıza..... : **ünlü düşmesi**Zannediliyordu... : **ünsüz türemesi**Yaşıyor : **daralma**Yiyeceği : **yumuşama**Gerçekten : **benzeşme**

3. Metinden zıt anlamı bulunan beş sözcük belirleyerek zıt anlamlarıyla birlikte aşağıdaki boşluklara yazınız. (10p)

Sözcük Zıt anlamlısı

Hızlı : **Yavaş****İlk** : **Son****Eski** : **Yeni****Sıcaklık** : **Soğukluk****Uzun** : **Kısa**

Yapay zekâ çok önceden insanların hayatına girmişti. Sorduğumuz soruları tıpkı bir insan gibi konuşarak yanıtlayabilen programlar, yazı yazarken ne yazacağımızı tahmin ederek sözcükleri düzelten programlar, sosyal medya sitelerine yüklediğimiz fotoğraflardaki kişilerin yüzlerini tanıyarak etiketleyen programlar... Bunların hepsi yapay zekâ tabanlıdır.

4. Bu metindeki deymi bularak metne kattığı anlamı yazınız. (10p)

Deyim: **Hayatına girmek**Metne kattığı anlam: **Yaşamında yer almak**

.....

5. "Gözlük, susuz, tamirci, Giresunlu" sözcüklerini ek ve köklerine ayırınız, aldıkları eklerin işlevini en alta yazınız. (10p)

Sözcük Sözcüğün kök ve eki

Gözlük : **göz-lük****Susuz** : **su-suz****Tamirci** : **tamir-ci****Giresunlu** : **Giresun-lu**Eklerin işlevi: **Sözcüğün anlamında değişiklik yapmıştır.**

Fırkateyn kuşlarının siyah tüyleri, kıvrık gagaları, çok uzun kanatları, çatal kuyrukları ve küçük ayakları var. Bu kuş türünün %80'i balıklarla besleniyor. Avlanırken 2'şerli ekip oluşturuyorlar. En büyük fırkateyn kuşu türü olan muhteşem fırkateyn kuşunun ağırlığı 1.6 kilograma ulaşabiliyor. Gövde uzunluğu 1 metre ve kanat açıklığıysa yaklaşık 2,5 metre oluyor. Bu kuşlar havalandıktan sonra hiç durmadan otuzbeş kilometreden fazla uçabiliyorlar.

6. Bu metindeki yazım yanlışları yapılan sayıların altını çiziniz, doğru hâllerini aşağıya yazınız. (10p)

: *ikişerli*

: *1,6 kilogram*

: *otuz beş*

(7 ve 8. Soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.)

Günde 30 dakika yürüyüş yapmanın birçok faydası vardır. En başta solunum sistemimizi destekler. Metabolizmamızı hızlandırır ve kilomuzu dengelememizi sağlar. Bağışıklık sistemimizi güçlendirir. Yürüyüş sırasında vücut endorfin hormonu salgıladığı için mutlu oluruz. 30 dakikalık yürüyüşten ne olur demeyin her gün düzenli yaparsanız mutlaka faydasını görürsünüz.

7. Bu metne göre yürüyüş yaparken mutlu olmamızın sebebi nedir? (10p)

..... *Vücudun endorfin hormonu salgılaması yürüyüş sırasında mutlu olmamızı sağlamaktadır.*

8. Bu metnin ana düşüncesini aşağıya yazınız. (10p)

..... *Yürüyüş yapmanın sağlığımız için bir çok faydası vardır.*

Çamın yaprağı dökülmez
Gürgenin gölgesi bitmez
Akciğerleridir bu ülkenin
Ormanın faydası tükenmez

9. Bu dördülmükteki söz sanatını boşluğa yazınız. (10p)

..... *Benzetme*

İLK AY YÜRÜYÜŞÜ

Astronotlar, uzay istasyonundaki ikinci günlerinde Ay'ın yüzeyine çıkmak için hazırlıklara başladılar. Önce giysilerini birbirlerine yardım ederek giydiler. Giysiye ve oksijen tüpündeki havaya alışmak için bir süre kabinde egzersiz yaptılar. Ay'da ilk defa yürüyeceklerdi. Uzay yürüyüşü için eğitim almışlardı ama gerçek bir anı yaşamak bambaşka bir duyguydu. Bir süre sonra uzay bilimcisi astronot ve yardımcı pilot olan astronot dış kabine geçtiler. İç kabindeki hava dışarı kaçmasın diye arkalarından kapıyı sıkıca kapattılar. Dış kapıyı açıp Ay yüzeyine ilk adımlarını attılar.

10. Bu hikâyenin unsurlarını aşağıdaki boşluklara yazınız. (10p)

Olay: ... *Astronotların ay yüzeyinde yürümek için yaptıkları hazırlıklar.*

Yer (mekân): *Uzay istasyonu*

Şahıs Kadrosu: ... *uzay bilimcisi ve pilot (astronotlar)*

Zaman: ... *Uzay istasyonundaki ikinci gün*

Anlatıcı: ... *üçüncü kişi anlatımı*